Integrert og deltakande biblioteksundervisning for SGO1001 – Innføring i Samfunnsgeografi haust 2016 og vår 2017

Pål Magnus Lykkja
Virak-konferansen
2017

Målet med bibliotekskursa var å bidra til SGO1001 sitt læringsmål om å **lære samfunnsgeografiske kjerneomgrep**, ikkje å verte flink i bibliotek i seg sjølv: «Læringsformen i SGO1001 legger vekt på at du skal tilegne deg samfunnsgeografiske begreper på en aktiv måte gjennom **diskusjon og refleksjon**.» (mi utheving)

Undervisningsopplegget

- **Ideen** er at studentane ser at samfunnsgeografiske begrepsapparat og teoriar matchar godt med vitskapeleg litteratur og aktuelle samfunnsspørsmål. Istadenfor å finne avisartiklar, så finn me bøker og fagartiklar til «diskusjon og refleksjon». For å lære om faget sitt.
- Studentane vart delt inn i 8-10 grupper på ca. 3-9 studentar per gruppe.
- Studentane fekk eit «oppdrag» med å finne 2-4 bøker eller artiklar som dei skulle seie kvifor dei fant og litt om kva boka/artikkelen handla om.
- Fagreferent og faglærarar hadde laga oppdrag som var skreddersydd for å finne bøker og artiklar til tema som skulle diskuterast på undervisningsseminar ca. 2-4 dagar etter innlevering av svar på oppdraget.

Epost går ut 2-4 dagar før med «oppdraget»

- Hei alle sammen,
-
- Dere er skal ha biblioteksamling i morgen, tirsdag 28. februar kl 08:15-10:00.
-
- Pål Magnus Lykkja vil vente på dere i 3. etg. i Georg Sverdrups hus, etasjen over kafeen og innerst i gangen. Nummeret hans er 92886183 om dere ikke finner fram.
-
- Og her kommer deres oppdrag: Hvilke rettigheter har romfolk i Oslo??
-
- Pål Magnus vil hjelpe dere å søke, orientere seg i kildene og skrive en kort rapport. Det trenger ikke være langt, men send det gjerne til meg på email.
-

Døme: Samfunnsgeografi og nazismen

- *Hvor viktige var samfunnsgeografene for å muliggjøre nazismen?*
- På denne biblioteksgruppa fant me orginallitteraturen av samfunnsgeografane i kjellarmagasina som mogleggjorde nazismen.
- Me fant oversynsartiklar om «Lebensraum», leksikonartiklar og nyare bøker.
- Studentane fekk nok eit anna forhold til temaet enn å berre lese alt rett ut ifrå pensum.

Magasinene er gode klasserom

Vandringane i «katakombene» på UB hadde også den åsikta å forklare at vitskap er ei «endless frontier»

Politische Geographie
Friedrich Ratzel
1923
Tilgjengelig fra UiO : Universitetsbiblioteket

Finn og bestill | Detaljer | Virtuell hylle | Send til

UiO : Universitetsbiblioteket Dette dokumentet finnes ved 3 andre bibliotek
for å bestille

Bestillingsmuligheter:

Plassering UiO HumSam-biblioteket UHS Mag315 **Sgeo 10/88**

Døme: Romfolks rettar

- *Hvilke rettigheter har romfolk i Oslo?*
- Her fant me Fafo-rapporten
- Me fant leksikonartiklar
- Handbokartiklar
- Søkte i Oria, Humord, Dewey
- Me søkte i Atekst etter kritikk.

Kva skjedde?

- Studentane såg ut til å setje pris på å oppdage magasiner og dei flotte digitale ressursane, og vart ofte veldig engasjert i temaene.
- Studentane trudde ofte dei skulle løyse **«oppdraget»** som eit kollokviespørsmål dvs. dei tenderte til å hoppe over det som var sjølve poenget, som var **å finne litteratur**, og satte i gang med å svare på noko dei ikkje var spurd om.
- Bibliotekets leksikon, bøker, artiklar vert **«opna opp»** allereide for fyrsteårsstudentar, ein prosess som vanlegvis ikkje skjer før masteroppgåva. Søkjer ein etter pensum vert ein ikkje kjent på same måten.
- Studentane lærte å skrive ned søkjeord og setje dei saman for å finne litteratur med **relevans og kvalitet.**
- Studentane lærte å søkje og laste ned fulltekst frå databaser i same slengen som at dei skulle løyse eit praktisk oppdrag.

Men kanskje aller viktigast er at studentane fekk ein gløtt inn i «The Black Box» (Latour) og vitskapen natur som «endless frontier» (Bush) ved å finne ulike perspektiver på same tema via emnesøk og bruk av fleire databaser og **algoritmer**, og ikkje minst ved å dra på **oppdagingsferd i magasinene** etter gamle bøker.

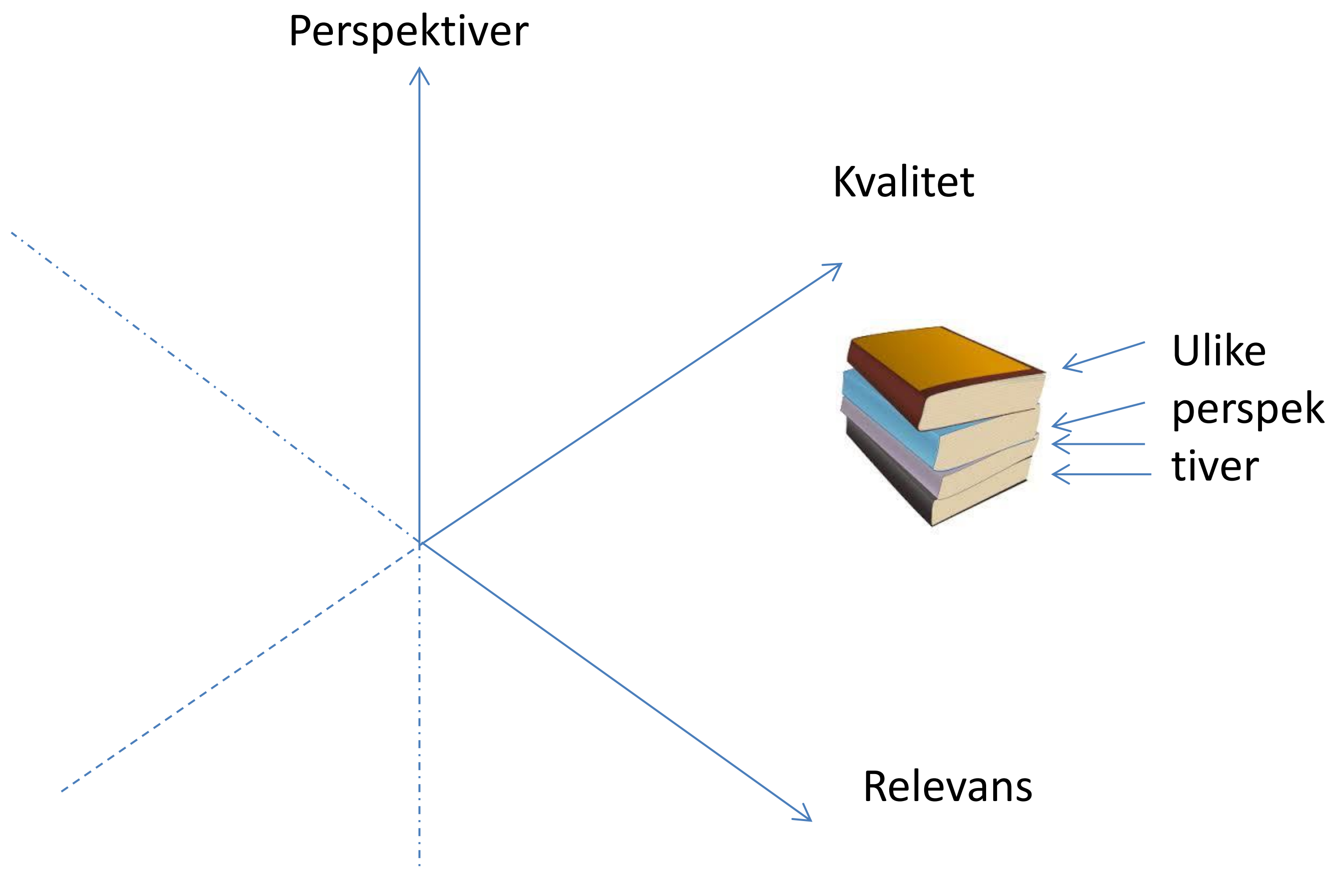

Studentane fekk oppleve at dei sjølve var viktigare i søkjeprosessen enn databasene.

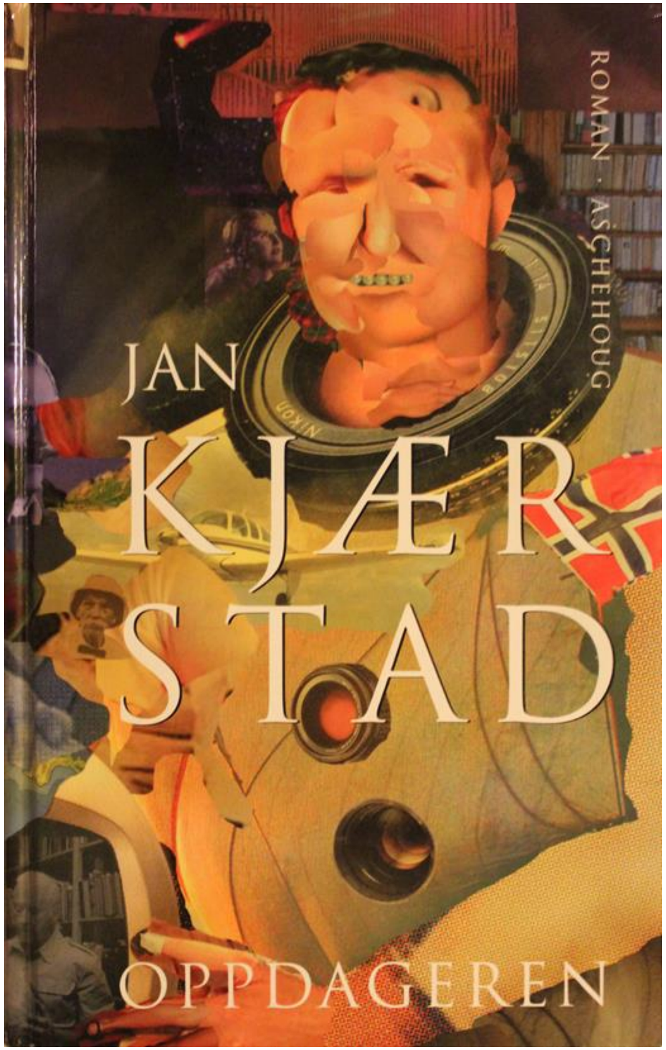

«Svakheten med Deweys tenkemåte var dens ødeleggende endimensjonalitet. Hovedklassene og de mindre avdelingene dannet en lang, vertikal kjede. Ved å betrakte edderkoppenes nett ble jeg inspirert til å forsøke en ordning der gruppene samtidig sto i rekker ved siden av hverandre. En slik organisering kunne synliggjøre helt nye, også ***horisontale, relasjoner mellom emnene. En usett innbyrdes sammenheng mellom, la oss si, biologi, økonomi og meteorologi. Jeg visste det var umulig, men ideelt sett burde hver bok i et bibliotek stå slik at den sto inntil alle de andre bøkene.*** *(...) Hver bok skulle ha forbindelser i flere retninger. Jeg ønsket meg et nettverk, ikke et klassifikasjonssystem. Jeg fablet om noe lignende da jeg sto i det veldige hovedutlånet i Deichman. Når du gikk bort og trakk ut en bok, skulle du samtidig få med deg andre»*

Kjærstad, J. (1999). *Oppdageren: roman*. Oslo: Aschehoug. *(s. 381-382).*

Fordelar og ulemper med integrert og deltakande biblioteksundervisning

- Ikkje **nok tid til å analysere tekstane**, til dømes å finne ut at Fafo-rapporten om romfolk kan tolkast innunder «push-pull effekten» innan migrasjon. Dette må studentane og faglærar ta seg av på undervisningssamlingane.
- Vanskeleg å gi **passe insentiv til innsats**. For lite og studentane uteblir, for mykje og dei brukar for mykje tid på oppdraget.
- To **timar** er for lite, tre timar hadde vore meir passe, men då må ein jobbe endå meir med å lage eit godt opplegg.
- Studentane ynskjer å få gode karakterar så lett som mogleg, og vert fort utolmodige med stoff som ikkje gir avkastning der og då til eksamen. Det er lettare med ferdig pensum.
- Studentane lærer generiske søkjemetoder sidan det er innebygd i å løyse oppdraget, og det sit nok betre.

Fordelar og ulemper..

- Faglærarar må nok bruke meir tid på å oppdatere seg på litteraturen på det det skal undervise i.
- Bibliotekaren/fagreferenten må kjenne til fagstoffet, det er tid- og fagleg krevande.
- Samfunnsgeografi er ein veldig **tverrfagleg og fleirfagleg** samfunnsvitskap, samstundes som dei brukar **disiplinære** innfallsvinklar knytta til rom, stad, skala, territorium (læringsmåla). Det var eit dilemma at så mange kjelder me fant var skrive av statsvitarar eller sosiologar etc, når me skulle finne kjelder for å lære samfunnsgeografiske kjerneomgrep.

Dilemma mellom disiplininnlæring vs. fleirfagleg/tverrfagleg kjeldebruk

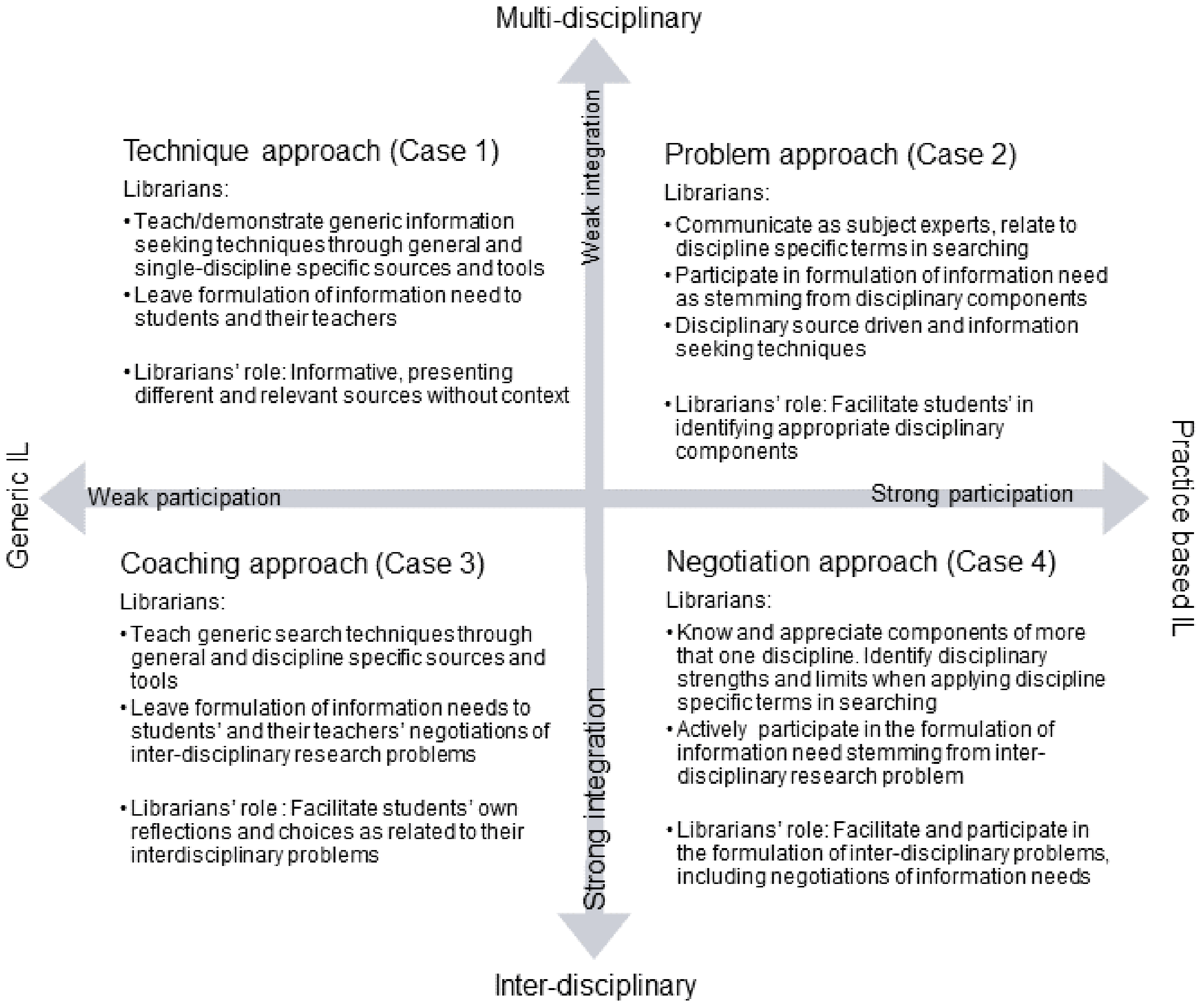

Gullbekk, Eystein; Bøyum, Idunn & Byström, Katriina (2015). Interdisciplinarity and information literacy: Librarians' competencies in emerging settings of higher education . *Proceedings of the ASIST Annual Meeting*. ISSN 1550-8390. *52*(1), s 1- 4 . doi: 10.1002/pra2.2015.145052010079 Fulltekst i vitenarkiv

Planer framover:

- Muligens bruke referanseverktyet Zotero for å **tydeleggjere «oppdraget»** som er å finne nokre referanser og ikkje å drive vanleg kollokviegruppearbeid. Der kan ein kanskje lage ei mappe for kvar gruppe og publisere det ope også for faglærar.
- Ta i bruk digital annotering for å knytte opp kjeldene til pensumboka, eller lage tematiske samlingar med annotering.

Automatic Zoom

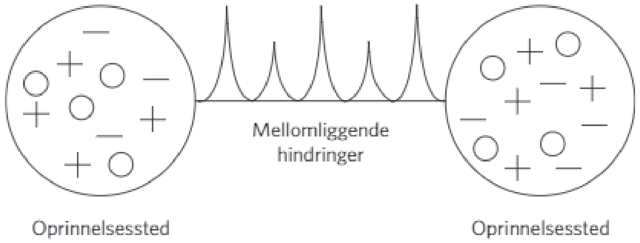

Figur 19.1 En modell for analyse av migrasjon (kilde: Lee 1966).

Til slutt spiller personlige forhold en viktig rolle. Mennesker vil vurdere forhold ved opprinnelses- og bestemmelsesstedet ulikt, for eksempel utfra sin egen familiesituasjon og fritidsinteresser. Dessuten vil mennesker med ulik personlighet forholde seg ulikt til forandring og risiko og dermed gjøre ulike migrasjonsbeslutninger.

Denne modellen har stor forklaringskraft på tvers av ulike former for migrasjon, vel å merke hvis man forholder seg til hele modellen og dens nyanser. Ofte omtales den som *push–pull*-modellen, siden migrasjonen gjerne forklares utfra de negative *push*-faktorene ved opprinnelsesstedet og de positive *pull*-faktorene ved bestemmelsesstedet. Begrepsparet 'push–pull' brukes ofte i nedsettende sammenhenger om en analyse av migrasjon som er altfor enkel, men det er ikke noen treffsikker kritikk av den originale modellen. For eksempel er det like viktig å forstå faktorene som *holder igjen* på opprinnelsesstedet og *frastøter* på bestemmelsesstedet, og som gjør at de fleste mennesker *ikke* ønsker å flytte til et annet land. Et annet viktig poeng som Lee understreket, var at det ikke er de faktiske forhold ved opprinnelses- og bestemmelsesstedet som avgjør, men snarere hvordan stedene oppfattes. Hvis jeg vurderer å flytte fra Oslo til Barcelona er det mine forestillinger om Oslo og Barcelona som avgjør. Her er det en klar kobling fra Lees modell til samfunnsgeografiske tilnærminger til konstruksjon av steder som meningsbærende enheter (se kapittel 18).

Lee sin modell kan et stykke på vei også brukes til å forstå flyktningers migrasjon. Tenker vi oss en familie i Syria som vurderer å reise til Europa er

SGO1001 Migrasjon

Annotations 2 Page Notes

Lykkja 1 hr
SGO1001 Migrasjon

> *Begrepsparet 'push–pull' brukes ofte i ned-settende sammenhenger om en analyse av migrasjon som er a… More*

Er migrasjonen av romfolk et resultat av push eller pull faktorer? Se min annotering i Fafo-rapporten om Romfolk: chrome-extension://bjfhmglciegochdpefhhlphglcehbmek/content/web/viewer.html?file=http%3A%2F%2Fwww.fafo.no%2Fimages%2Fpub%2F2015%2F954-innmat-trykk.pdf

Hide replies (1)

Lykkja 1 hr
SGO1001 Migrasjon

Fafo-forskerne svarer på kritikken ved å hevde at heller ikke NRK mente selve tiggeraktiviteten var organisert av bakmenn. Se annoteringen min her: http://forskning.no/innvandring-om-forskning-samfunn-kriminalitet/2017/04/fafo-forsker-tigging-ikke-organisert-av-bakmenn-selv-om

Viktige nyanser.

Lykkja 21 hrs
SGO1001 Migrasjon

> *Tenker vi oss en familie i Syria som vurderer å reise til Europa er det åpenbare push-faktorer som følge av kri… More*

Hva skal man gjøre? Paul Collier foreslår å hjelpe flyktningene i nærområdene: https://www.amazon.co.uk/Refuge-Alexander-Betts/dp/0241289238

Tematisk annotering

5 Matching Annotations

Last 7 days

www.jstor.org	**Rethinking Measures of Migration: On the Decomposition of Net Migration**	1
forskning.no	**Fafo-forsker holder fast ved at tigging ikke er organisert av bakmenn**	1
Local file ↗	**14-3-167-1-10-20170519.pdf**	2

Lykkja 01 Jun 2017
in SGO1001 Migrasjon

> *Begrepsparet 'push–pull' brukes ofte i ned-settende sammenhenger om en analyse av migrasjon som er altfor enkel, men det er ikke noen treffsikker kritikk av den originale modellen.*

Er migrasjonen av romfolk et resultat av push eller pull faktorer? Se min annotering i Fafo-rapporten om Romfolk: chrome-extension://bjfhmglciegochdpefhhlphglcehbmek/content/web/viewer.html?file=http%3A%2F%2Fwww.fafo.no%2Fimages%2Fpub%2F2015%2F954-innmat-trykk.pdf

Lykkja 31 May 2017
in SGO1001 Migrasjon

> *Tenker vi oss en familie i Syria som vurderer å reise til Europa er det åpenbare push-faktorer som følge av krigen. Samtidig har mange av fakto-rene som ville holdt dem tilbake i Syria kanskje forsvunnet, for eksempel ved at familiemedlemmer er blitt drept eller har flyktet, eller at man ikke lenger har en arbeidsplass*

Hva skal man gjøre? Paul Collier foreslår å hjelpe flyktningene i nærområdene: https://www.amazon.co.uk/Refuge-Alexander-Betts/dp/0241289238

Annotators
Lykkja

Collapse view

www.fafo.no	**954-innmat-trykk.pdf**	1

SGO1001 Migrasjon

Vi finner litteratur på biblioteket til kapittel 19 om Migrasjon.

Shared annotations: 7
Created: May, 2017

Edit group
Leave this group

Top tags 2

Migrasjon 1 | Svar på kritikk 1

Members 1

Lykkja 5

Invite new members
Sharing the link below lets people join this group:

https://hypothes.is/groups/dgkzVE7x/sgo10

Konklusjon

- Biblioteksgruppene berre startar noko som må **fullførast av faglærer** på undervisningssamlingane, men samarbeidet verkar lovande.
- Integrert og deltakande biblioteksundervisning fungerar **betre enn generiske kurs** for å lære å søkje etter litteratur.
- Studentane kan via **annotering av kjelder** få mulegheiter til å få brukt kunnskapar frå metodekurs og ex.fac. allereide på fyrste året som student når dei vurderar kjelder. Dei same kunnskapane ein brukar for å skrive eit verk kan brukast «i revers» for å vurdere kjelder.
- Fleire fag som biologi og fysikk har allereide byrja med **forskningsbasert undervisning frå dag ein**, og samfunnsvitskapane kan ved hjelp av bibliotekskurs gjere noko liknande med å analysere litteratur.
- Eg har tru på at ein lærer best vitskap ved å starte å praktisere vitskap, omtrent som ein lærer å sykle ved å sykle, og studentane verkar interessert i denne realismen.
- Integrert og deltakande undervisning kan starte eit **engasjement** til vitskap, som å opne proppen på Champagne-flaska, sidan mange vil oppdage at dei eigentleg var veldig interessert i faglege problemstilligar. Fint å få gjordt dette så tidleg som mogleg i studietida, og biblioteket kan vere til hjelp med dette.